

Izhaja:

10. in 25. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankirati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmondvrste za vsako pot.

MIR.

Vsakemu svoje!

Velja:

za celo leto 1 goldinar,
po pošti prejemano
1 gld. 24 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom:

Upravništvu „Mira“
v Celovcu.

Leto IX.

V Celovcu 25. novembra 1890.

Štev. 22.

Prošnja.

*Tisti č. gg. naročniki, ktere smo za-
volj slabe lanske letine čakati obljubili,
prošeni so, naj sedaj poravnajo svoj dolg,
da bodo list redno naprej dobivali.*

S spoštovanjem

Opravništvo „Mira“.

Šolski razgovor v deželnem zboru.

Ko so prišli v razgovor šolski stroški, ki nam nakladajo tako veliko breme, pa nam Slovencem tako malo koristijo, ker so šole tako slabo uravnane, poprijel je besedo slovenski poslanec gosp. Einspieler in govoril na blizo (stenografičnega zapisnika še nemamo pri rokah) tako:

„Lani nam je g. deželni predsednik obljubil, da bo tudi nam Slovencem pravičen v šolskih zadevah, in zatrdil je, da se pri koroškem šolstvu ne ponemčjuje, ampak da se gleda samo na ljudske potrebe, na pravico in postavo. Rad verjamem, da hoče gospod predsednik vse storiti za šolo in omiko ljudstva, vendar s svojo veljavno besedo še ni mogel doseči, da bi se šole tako uravnale, da bi širile omiko med slovenskim ljudstvom (smeh) in da bi se ustreglo pravičnim tirjatvam Slovencev. Brez šole ni omike, šola pa ne more dati omike, če se otroci poučujejo v jeziku, kterege ne razumejo in se ga morajo še le učiti. Srce se more poblažiti le v maternem jeziku, ker je pa slovenščina v naših šolah tako v kot potisnjena, zato pa tudi ves pouk ne donša nič sadu. (Oporekanje.) Slovenščina se v naših šolah še toliko ne rabi, kolikor bi bilo potrebno za dobro učenje nemščine, ker se ne gleda na to, da bi se otroci kaj lepega naučili, ampak le na to, da bi se nemško naučili. Koroški Slovenci imajo ravno tako pravico do omike, kakor drugi národi. (Nasprotni klici.) Koroški Slovenci tirjajo slovenske šole (oporekanje) in to tembolj, ker sedanje šole niso postavne, ki nasprotujejo členu XIX. državnih temeljnih postav, § 6. šolske postave in § 51. učnega reda. Visoko učno ministerstvo je sicer nedavno ukazalo, naj se uči na naših šolah nekaj ur na teden tudi slovenščina; toda kako bodo otroke v malih urah dobro v slovenščini poučili taki učitelji, ki še sami dobro slovensko ne znajo? Pri takih razmerah se ni čuditi, če versko-nravni pouk ne doseže svojega namena. (Oporekanje.) Recimo, da je Slovencem nemščina koristna; pa ravno tako se lahko reče, da je tudi

Nemcem slovenščina koristna, in kaj bi rekli gornji Korošci, ko bi jim mi usilili slovenske šole? (Ghon: Smejali bi se vam! — Smeh.) Naše šole pa niso samo slabe, ampak tudi nepostavne. Zato sem povzdignil svoj glas in vem, da moji volilci tako mislijo, kakor jaz. (Oporekanje.) Vem, da tukaj ne bom nič opravil; pa naše pritožbe se morajo tako dolgo ponavljati, dokler se ne uslišijo. Da šolska oblast nema ozira za naše potrebe in želje, se je še le nedavno pokazalo, ko je odbila prošnjo občine Tolsti Vrh. Ker deželni šolski svet razmer ne pozna, zato bi bilo dobro za šolo in za deželni mir, ko bi se šolski svet razdelil na dva odseka.“

Plavec (Škorjane) začne zdaj ropotati in pravi, da on med Slovenci živi in njih misli pozna, in da so s sedanjo šolo zadovoljni. To so pa že stare čenče. Kaj se zastopi kmet na šolo? Dostikrat taki najbolj vpijejo in se poganjajo za nemške šole, ki še sami šole od znotraj videli niso, in ne znajo ne pisati, ne brati. Tak misli, da je šola za to, da bi se otroci nemško učili. Tega pa ne praša, ali se bodo otroci res nemško naučili ali ne. Mi pa vidimo, da otroci po osem let v šolo hodijo in vendar le malo kaj nemško znajo in še to pozneje pozabijo. Kaj imajo potem od šole, v kateri se niso drugzega učili, ko nemško, pa se še tega niso naučili. Šola pa ni za to, da bi se otroci le nemško učili, ampak da se naučijo krščanskega nauka, brati, pisati, rajtati in še kaj drugzega v svojem maternem jeziku, kterege zastopijo. Ako se jim pa vse le po nemško razklada, ne bodo nič zastopili in se nič ne bodo naučili. Zato pa imajo Nemci nemške šole, Francozi francoske, Lahi laške, Hrvati hrvaške, Kranjci slovenske itd. Mi dobro vemo, da je nekaj tako zaslepljenih kmetov, ki so pravi nemškutarji in se poganjajo za nemške šole, češ „slovensko otroci tako z doma znajo itd.“ Naj bi pa taki šli Nemcem pridigati: „Nemško vaši otroci tako z doma znajo, naredite tedaj slovenske šole, saj tudi vi slovenščino potrebujete pri kupčiji itd.“ Kaj bi Nemci takemu odgovorili? Morda se mu bodo odkrivali in roko poljubovali v zahvalo, da jih tako lepo poučuje? O ne; prijeli bi ga in pri durih ven vrgli, da bi komaj svoje ude pobiral! Tisti kmeti in napol-graščaki, „purgarji“ in kramarji, s kterimi se Škorjane pečá, so seveda vsi nemškutarji in govorijo za nemške šole; toda ti nimaajo pravice, govoriti v imenu vseh Slovencev; pravih Slovencev je več, to je pokazala Velikováška volitev. Če so kmeti res za nemško šolo, zakaj pa niso Plavca (Škorjanca) volili? Zakaj so pa Einspielerja in Murija volili, ki sta oba za slovenske

šole. Koliko glasov je pa Plavec dobil? Tiste naj sošteje, pa bo vedel, kakošno šolo hočejo slovenski kmeti. — Plavec je nadalje rekel, da so slovenske šole nemogoče, ker nemamo slovenskih učiteljev. Prašamo pa: čigava dolžnost je, skrbeti za učitelje? Čemu je pa učiteljska pripravnica? Če se ne oglasi dosti slovenskih pripravnikov, naj se pa nemški učijo slovenščine, če hočejo kedaj slovenski kruh jesti! Sicer je pa poslanec Einspieler Plavcu dobro odvrnil, da šolska oblast še tiste slovenske učitelje, ki jih ima, med Nemce pošilja. — Potem se je Plavec spravil nad g. provizorja Gabrona in mu očital, da zanemarja svojo dolžnost v šoli. Mi pa vemo, da gospod Gabron ničesar ni zanemarjal, da je vnet duhovnik in rodoljub, in da ga ima vse ljudstvo rado, bolj ko g. Plavca.

Potem je dr. Abuja dolgo govoril zoper slovensko stranko in trdil, da so Ziljski in Kanalski Slovenci vsi (?) za sedanje nemške šole. Tudi je rekel, da se šola ne sme duhovnikom v oblast dati.

Za njim je dr. Ubl zavijal besede po svoji šegi, da je naredil iz belega črno in iz črnega belo, pa brez vsake logike. V njegovem govoru je dosti neresničnega, pa ne zdi se nam vredno, odgovarjati mu, kajti on se zmuzne iz roke kakor jegulja. Če bi mi rekli: „solnce je rumeno“, poreče on: „ni res, solnce je črno“ in v dokaz nam bo pokazal „solnce“, ki visi pred gostilnico „pri solncu“, ako bi bilo tisto kaj zamazano. Tako je trdil, da tudi St. Jakobčani ne marajo za slovensko šolo, ker so se jim ponujale tri slovenske ure, pa jih niso hoteli vzeti. Tega pa ni pristavil šegavi mož, da so se St. Jakobčani le zato treh slovenskih ur branili, ker jim je to premalo in hočejo čisto slovensko šolo. Na to ga je opomnil tudi slovenski poslanec Einspieler. Že ta edini slučaj kaže, kako predarno-smešno je Ublnovo dokazovanje.

Za njim se je oglašil slovenski poslanec Muri. On potrdi vse, kar je g. Einspieler rekel, in pravi, da kaže Jezerska šola lep sad, ker je slovenska. Druge šole so pa take, da otroci ne znajo po končanih šolah ne slovenskega, ne nemškega pisma spisati. Kaj jim pomaga, če znajo nemško brati, če pa ne zastopijo. Koroški Slovenci ne potrebujejo vedno nemških jerošov, ki bi skrbeli, kaj je za nje dobro ali ne. Če se občina oglašuje za slovensko šolo, naj se jej dá, ne pa praviti „to ni dobro za vas“. Mi že sami vemo, kaj je za nas dobro ali ne. Slednjič reče, da so koroške šole prav „barbarične“ (divjaške, neusmiljene).

Potem sta na našo stranko in na g. Einspielerja zabavljala še Oraš in Kirschner (oba slovenska odpadnika!); gosp. Einspieler pa je poprijel še enkrat za besedo in zavrnil nasprotnike. Čudno je to: zoper nas je govoril en sam Nemec (Ubl) in štiri slovenski odpadniki: dr. Abuja, Plavec, Oraš in Kirschner.

Dr. Tavčar o kočevskih in koroških razmerah.

Nedavno je slovenski poslanec dr. Tavčar v kranjskem deželnem zboru z jasnimi in možatimi besedami povedal, kako malo pravična je vlada nasproti nam Slovincem, in kako se minister Gautsch

dela gluhega in slepega za slovenske pritožbe, nasprotno pa skrbno čuva nad vsakim nemškim otrokom, da bi ja v šoli ne slišal nobene slovenske besede. Povedal je poslanec, kako se na Kočevskem godi. Tam je le kakih 18.000 Nemcev, tedaj še ne toliko, kakor pod samo Pliberško sodnijo Slovencev, in vendar se njih pravice skrbno varujejo. Kočevarji imajo svojo nemško nižjo gimnazijo, imajo trdo nemške ljudske šole. Kjer so Slovenci namešani s Kočevarji, morajo tudi slovenski otroci zahajati v nemške šole. V Dragi pa, kjer je 1100 Slovencev in samo 200 Kočevarjev, morajo se tudi slovenski otroci Nemcem na ljubo nemščine učiti. Od pamtiveka so bile v Dragi slovenske pridige, zdaj je pa okrajni glavar iz Kočevja sam po hišah v Dragi okoli hodil in nabiral podpise za nemške pridige. Tako se tam s pomočjo c. k. uradnikov zatira slovenščina in vse je na nogah, da brani ljube Kočevarje. Mi Slovenci pa, ki smo kakor dobri otroci vedno zvesto branili Avstrijo s svojo krvjo, nijsmo vladi tako na srce priraščeni. Krivica se nam godi po Koroškem, Štajerskem, Primorskem, in celo na Kranjskem, kjer je Nemcev le ena pest; vlada pa ne sliši naših pritožb in ne vidi krivic, ki jih trpimo. Nas koroških Slovencev ni samo 18.000, kakor je Kočevarjev, ampak nas je 130.000, tedaj sedemkrat toliko, pa naše prošnje nič ne zaležejo, naši obupni klici ostanejo brez odmeva. Zato je dr. Tavčar pravično rekel o naših razmerah:

„Kako zdihuje slovenska Koroška pod ponemčevalnim nasilstvom in s kako krutostjo — to je pravo barbarstvo — se odrekajo ondi slovenskemu rodu slovenske učilnice! Kolikokrat jih je narod že zahteval, ali ste pa že kedaj čuli, da bi se bil minister iz svojega spanja prebudil in da bi bil na svojo pest poskušal odstraniti barbarične razmere na Koroškem, katerim jih morda na celem svetu ni enakih, če se že nečemo ozirati na revne poznanjske Poljake. Pa mislim, da se tudi v poznanjski provinciji Poljakom ne godi tako slabo, kakor se godi Slovincem na Koroškem, ker še celó brezobzirni Prusi ima več srca do Poljaka, kot deželni predsednik Zabiérow do Slovencev.“

Nadalje je poslanec pravil, da v Kočevju ne vlada cesarski namestnik baron Winkler, ampak „nemški šulferajn“. Čudno je tudi to, da so nemški poslanci že naprej vedeli, da bo šolski nadzornik Komljanec odstavljen, in ko se je to res zgodilo, deželni predsednik še povedati ni vedel, zakaj. Tedaj je minister Gautsch to naredil za hrbotom deželnega predsednika in deželnega šolskega sveta. To so razmere, ki nas morajo napolnjevati z žalostjo in nevoljo. Že enajst let služijo slovenski poslanci temu ministerstvu in dostikrat so mu že iz zadrege pomagali; namesto zahvale pa nas vlada tepe! Nasprotno pa nemški poslanci že enajst let napadajo to vlado, pa ona jim tega ne zameri, ampak Nemce le gladi in boža. Že enajst let nas pitajo s praznimi obljubami, tako da smo se že čakati naveličali. Pa tudi Čehom se nič bolje ne godi, zato pa tudi med češkim narodom raste nevolja zoper tako vlado. Staročeške stranke ne uničuje dr. Rieger in ne kateri njegovih tovarišev, ampak Taaffe sam jo uničuje v zahvalo za dolgoletno podporo; uničuje jo pa s tem, ker ima za Slovane le obljube, za Nemce pa srce in podporo. Prihodnje leto imamo volitve

za državni zbor in te bodo spremenile ves položaj. Iz Češke bo prišlo le malo poslancev, ki bi se ogrevali za Taaffejevo vlado; pa tudi slovenski poslanci bodo morali vedno krepkejšo tirjati naše pravice. Nemškim konservativcem se je ta vlada že davno zamerila, tedaj jej ostanejo samo Poljaki in nemški liberalci. Ako pa poslednji na vrh pridejo (kar je pa malo verjetno) bodo pa ministre izbrali iz svoje srede (Plenerja, Chlumeckega, Herbsta itd.), Taaffeja bodo odrinili z besedami: „Zamorec, storil si svojo dolžnost (da si nam pot do vladanja pogladil), sedaj pojdi, kamor hočeš.“ Tako razdira Taaffe svojo lastno vlado, kar se je že koj iz začetka videlo, ko je dovolil svojim uradnikom, da so nasprotovali svoji vladi, svojim predstojnikom; vsako kraljestvo pa, ki je med seboj nesložno, mora razpasti.

Kakor tudi pa je položaj zamotan in čmeren, eno je gotovo, da bo naš glas toliko več zalegel, kolikor več bomo poslancev imeli. Zato se pripravljajmo marno za prihodnje volitve v državni zbor in volimo same neustrašene in neodvisne moze, ki iščejo le korist národovo. Do druge jeseni imeli bomo že drugo vlado, ki bo morda živo potrebovala 15 do 18 slovenskih glasov, ali pa se jih tudi bala, ako stopijo v nasprotje. Za prazne obljube se pa naši poslanci ne smejo več prodati.

Koroški deželni zbor.

11. seja. Dr. Steinwender govori za to, da bi se tisti odškodovali, ki imajo kake servitutne pravice. Črni se dovoli, pobirati 6 gld. doklade od hektolitra žganja. — **12. seja.** Za preložitev ceste iz Košentavra v Brovnico (Freibach), ki bo stala 546 gld., se dovoli polovica, ako drugo polovico zloži občine. Daljši razgovor se vname zaradi razširjenja Celovca, kteremu bodo morale sosedne občine Št. Peter, Št. Rupert in Št. Martin odstopiti nekaj parcel. — **13. seja.** Prošnja Celovških in Beljaških učiteljev za povišanje plače se odbije. Dovolj pa se 500 gld., da se naredijo priprave za upeljavo ročnih deških del v ljudskih šolah. — **14. seja.** Dovolijo se podpore: muzeju 1300 gld., strojarski šoli 1000, obrtni dvorani 500, obrtnemu društvu 500, odseku za rudarsko šolo 500, viši dekliški šoli 500, godbenemu društvu 400, strokovni šoli v Borovljah 300, koroškemu društvu na Dunaju 200, koroškemu dijakom v Gradcu 200, obrtni šoli v Beljaku 200. Hock poroča o napravi vsprejetišč za vandrovice in predlaga, naj deželni odbor prihodnje leto stavi svoje nasvete. Se sprejme. Žitari vesi se dovoli 800 gld. podpore za stavbe pri Beli, ako tiste l. 1891. izvrši. — **15. seja.** Živahna šolska razprava, o kateri poročamo na drugem mestu. Nekterim cestam se dajo podpore. Abuja govori o voznini na ogerških železnicah in o carini na nemški meji, ktera naj bi se znižala, da bi bil naši živini mogoč uhod v Nemčijo. Zbor se naj obrne do vlade v tej zadevi. — **16. seja.** Dovolijo se podpore: kmetijski družbi 2000, kmetijski šoli 3000, za živinske premije 1000, za sadjarstvo 1000, za pouk v sadjereji 200, za šolske vrte 200 gld. Dovolj se ustanovitev šestih živinozdravniških služb in sicer: v Kapli, na Ziljski Bistrici, v Trbižu, v Weitens-

feldu, na Zgornji Beli in v labudskem Št. Lenartu. Kmetijski družbi se dovoli 1000 gld. za pouk o živinozdravilstvu na kmetijski šoli in z javnimi govori na deželi. — **17. seja.** Daljši razgovor o posilni delavnici. Za zdaj se še ne ustanovi. Za stavbe v Steggrabnu pri Zgornji Beli se dovoli 9000 gld. — **18. seja.** Dolg razgovor o gasilnem redu. — **19. seja.** Laks poroča v imenu gospodarskega odseka zastran deželne zavarovalnice. On pravi, da bi bila tista dobra, ako bi se dosegel monopol, kar se naj doseže v dogovoru z drugimi deželami, ki isto stvar nameravajo. Deželni predsednik reče, da se monopol ne bo dal doseči; taka postava ne bo potrjena. Vsled te izjave se stavek o monopolu odkloni, ostali predlog pa sprejme. Vlada se prosi, naj ustanovi več štipendij za medicince, ki bi se morali zavezati, da na Koroškem ostanejo, kjer je pomanjkanje zdravnikov. Zidati se namerava most čez Dravo pri Lipici. Načrti se imajo izdelati. Prihodnje leto ima deželni odbor o tem dalje poročati. — **20. seja.** Dolg razgovor o stavbah na Klausenkofelnu. Predlog, naj bi dežela na svoje stroške ustanovila živinozdravniško šolo, se odkloni; prosi se pa vlada, naj to stori na državne stroške. Nekterim šolam se dajo posojila. — **21. seja.** Za ravnanje Gline se dovoli po daljšem razgovoru 17.000 gld. iz Strutzmanove ustanove.

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Sveč. (Grozna nesreča.) Dne 14. novembra t. l. je hotel posestnik Volteje Einspieler, brat župnika in poslanca Einspielerja, v svoji pašti lan sušiti. Lan je bil pa že precej suh in se je vnel iz neznanega uzroka. Posestnik je poskušal ogenj pogasiti, pri tem ga je pa dim skoraj zadušil in obleka je začela na njem goreti, da se je brez zavesti zgrudil pri vratih, skozi ktere prej ni brž našel izhoda, ker je bila soba z dimom napolnjena. Če bi mu ne bile priletele na pomoč dve ženski, bi bil revež popolnoma zgorel. Vsled opeklin je umrl čez 36 ur britkega trpljenja, ktero je voljno prenašal. Rajni je bil pošten in vesten gospodar. Pri volitvah je stal zmiraj na naši strani in ni se bal nobene zamere. Zapustil je mlado vdovo in tri otroke. Pogreba se je udeležilo mnogo žalujočega ljudstva. Bog mu daj večni mir in pokoj! Vsi, ki smo ga poznali, mu bomo ohranili blag spomin!

Iz Tinjan. (Začetek posojilnice.) Dne 16. t. m. se nas je zbralo nad 40 posestnikov, da stvorimo našo novo posojilnico. Počastili so nas č. gg. Sakelšek, Lenc, Premru, Muhl in g. ured. H. iz Celovca, ter so nam v jasnih besedah razložili namen, delovanje in korist posojilnic. Še ta dan je pristopilo 28 gospodarjev, ki so uplačali deležev za 239 gld. Po končanem delu smo se še dolgo v noč zabavali z veselim slovenskim petjem. Zborovali smo v obširnih prostorih gostilnice pri „Krajcarju“, kjer je jako dobra postrežba, in izrekla se je želja, da bi tukaj politično društvo napravilo kak shod, ker je gostilna sredi treh občin.

Iz Podjunske doline. (Samogovor Pliberčana nemškutarja.) „Mi smo mi — Pliberčani! Vse nam obvelja, ker smo v Reihu doma.“ Gosp. Plavec se nam bo že od daleč odkrival, ker dobro

vé, da so ga le naši glasi na tron posadili, iz kterege strele meče po Slovencih, zlasti po duhovščini. Naši glasi so tehtni, ker dohajajo po večem od težkih mož in deloma iz zabuhlih grl. Živio naš nemški poslanec Knotz II.! Močna mu roka, da čvrsto udriha po Slovencih, svojih pradedih. — Halleluja! Pognali smo iz Šmihela tudi kaplana Rousa, ki je mnogo delal za blagor okoličanov, snoval posojilnice in se trudil, da so bili voljeni verni in cesarju zvesto udani volilni možje. Le mignili smo dotičnim duhovnim gospodom, in strah naš, pred katerim so se nam hlače tresle, mali kaplanček Rous, je šel in ni ga več! Mi smo mi — Pliberčani! In ker smo tudi farnega mežnarja med pesjoglavci Slovenci zagledali, hitro smo mu vzeli ključce od zvonika, da nemške ure ne bo mogel navijati. Vozil se bo do nje po „velocipedu“ prevzvišeni županov sin. Nečast bi bila za liberalno mesto, da bi nečedne slovenske roke cerkveno uro navijale. Še celó naš vol s habami bi temu nasprotoval. — In še večjo glorio vtegnemo peti, to je, mi liberalni Pliberčani, ako se vsi prokleti vin-dišarji od nas odcepijo in si svoje lastne fare osnujejo. Poiskali bi si potem mi mestjani župnika po svoji liberalni volji, kterege geslo bi moralo biti: „Ich mag auch die Bindischen nit“. — Pri slednjem ljudskem številjenju je bilo tudi 170 Pliberčanov toliko predrznih, da so se dali za Slovence zapisati; pri prihodnjem številjenju pa jih bomo kozje molitvice učili, ako se ne izdajo za Nemce, katerih smo l. 1881. našli le 913, se ve, da pri številjenju nismo bili preveč vestni. In če je res, da je vsaka nemška duša sto slovenskih vredna, tedaj smemo upati, da bomo v Pliberci prihodnje leto našli 108.300 ali pa še več samih pristnih Nemcev, ker: mi smo mi — Pliberčani!

Iz Podjunske doline. (Trkajmo, da se nam odpre!) Čujemo, da nam hočejo dati drobtinico slovensčine v šoli. Dal se bo namreč ukaz, da se bo v tistih občinah, ki so prosile za slovensko šolo, naročilo učiteljem, naj štiri ure na teden tudi slovensko brati in pisati učijo. Ne poznam sicer tistega ukaza in kako se glasi, pa saj bomo v kratkem zvedeli, kaj je na tem. Toliko pa že zdaj rečem, da se mi Slovenci s tako neznatno drobtinico ne bomo potolažiti dali. Zato že zdaj opozorujem tiste občine, ki jih vladajo naši možje, naj se pripravijo na to, da bodo poslale nekaj možakov (najbolje, če so občinski odborniki in če gre župan sam z njimi) h gospodu deželnemu predsedniku, da mu povejo, kakošne šole mi želimo. Nedavno so bili nekteri možje iz Javorja pri Črni v Celovcu in so se pritožili zoper Javorsko šolo za silo, ker je bila nastanjena v gostilnici in ker se je poučevalo v nedeljo dopoldne, da otroci še k maši niso mogli. Gospod predsednik je pazljivo poslušal in obljubil pomoč. V resnici je prišel ukaz, da mora ta šola prenehati, česar so vsi tamošnji prebivalci veselili. Iz tega se vidi, da se pri gosp. predsedniku vendar nekaj opravi. To mora dati tudi nam pogum, da mu razložimo svoje želje gledé slovenskega pouka. Do zdaj je deželni predsednik poslušal samo naše nasprotnike, ker smo se ga mi ogibali; poskusimo zdaj še mi, mu dopovedati, kako stvar stoji, morda pa vendar ne bo zastoj. Iz vsake občine naj grejo kaki trije ali štirje možje k njemu. To je vendar vsakemu jasno, da štiri

slovenske ure na teden je premalo; čemu naj jih nemščina 20 ima? V prvih letih mora biti pouk čisto slovenski, da se otroci brati in misliti naučijo; še le s četrtem ali petim letom se more z nemščino začeti. Kdor drugače govori in nas nagovarja na čisto nemške šole, ljubi Slovenci, tisti ni vaš prijatelj, ampak skrbi le za nemške gospode, da bi tisti vso deželo v oblast dobili in vse sedeže po kancelijah zasedli, kar bo le potem mogoče, kedar bodo vsi Slovenci ponemčeni. Ponemčiti hočejo vso deželo, slovensko besedo pa zatreti, in kedar tiste več ne bo slišati, bo tudi za vero slaba. Ali zveličanje vaših otrok ni toliko vredno, kakor nemščina? Ne pustite se za nos voditi. Pripravite se na srčno vojsko za slovenske šole!

Iz Kazaz v Podjurski dolini. (Cerkveno blagoslovljenje.) Na 13. nedeljo po binkoštih je bilo blagoslovljenje novo popravljene cerkve v Kazazah, ki se je prav sijajno vršilo. Novo popravljena cerkev in pokopališče je bilo vse prav lepo ovenčano in je čakalo vse zbrano ljudstvo č. gg. duhovnov, Jožefa Škerbinca in domačega č. g. Antona Gabrona; potem se začne blagoslovljenje cerkve. Po dokončanem opravi stopi č. g. župnik Škerbine na leco, nam prav lepo razloži cerkveno blagoslovljenje in se lepo zahvali v imenu č. g. dekana vsem faranom in č. g. provizorju Gabronu, ki se je toliko trudil za olepšanje hiše Božje. Potem je bilo pranganje prav lepo pri obilni udeležbi. Cerkev je zdaj jako lepa, kakor bi bila čisto nova, tako so predruščili to hišo Božjo; prej je bila le podružnica Šmihelske župnije; še le pred 20. leti se je ustanovila fara, in cerkev je bila poprave res prav potrebna. Stalo je mnogo, preden se je cerkev nekoliko vzdignila in obokala, in tudi kor se je razširil, stene so se olepšale s slikami. Lepo se imamo zahvaliti č. g. Gabronu, ki se je toliko potrudil, preden je nabral toliko denarja za to hišo Božjo, ktera se ga bo spominjala dolga dolga leta. Pa tudi vsem faranom gre hvala, ki so tako lepo svoto darovali za čast Božjo; res so mnogo trpeli, pa vendar vse storili z Božjo pomočjo.

Iz Št. Petra pri Velikovu. (V slovo čast. g. Lazniku.) Zapustil nas je naš ljubljani provizor č. g. Laznik. Ko je po odhodu č. g. Čentriha k nam prišel, smo se ga zelo razveselili, ker smo hitro uvideli, kako se potrudil za nas, posebno pri zidanju naše nove cerkve. Potrudil se je za to jako mnogo, in imamo se mu tudi zahvaliti, da smo dobili tako lep in vendar ne predrag veliki altar. Mislili smo, da bode čast. gospod pri nas ostal in da bomo pri blagoslovljenju nove cerkve in altarja praznovali tudi njegovo inštalacijo — a Bog je hotel drugače! Zdaj pa, ko nas č. g. zapusti, zahvaljujemo se mu za vso skrb in za vso ljubezen, posebno za vso prijaznost, ki jo je nam skazoval, in ga prosimo, da bi nas ohranil v blagem spominu ter mu želimo prav mnogo sreče v njegovem novem bivališču.

Iz Prvačine. (Grozna nesreča.) Žalostno se je godilo šesterim mladenčem, ki so šli dne 28. oktobra iz Prvačine na Lokve na ženitnino. Ženin Janez Furlani in njegova brata Avgust in Jože, in brata Lojze in Janez Šulič, pa Jože Zorn, ti so šli v Lokve; in sicer Avgust Furlani in Zorn čez Grgar, drugi pa čez Šempas. Ravno v tem

času pa je grozno medlo, vsi so zašli iz prave poti, mraz, sneg, utrujenost in strah je vse vkup pomagalo, da so se čisto zmedli in niso vedeli, kodi tavajo. Razkropili so se tako, da niso vedeli drug za drugega. Lojze Šulič je prišel ob treh zjutraj v Trnovo, Janez Šulič pa je prišel ob sedmih zjutraj v Lokve pri Gorici. Brata Janez in Jože Furlani sta oba zmrznula; od onih dveh, ki sta šla čez Grgar, je Jože Furlani zmrznil, Zorn je bil rešen. Bratje Furlani so tedaj vsi trije zmrznili. To je bilo žalostno ženitovanje. Pustili so samo mater, ki ima 64 let. Čudno, da se kaj takega zgodi blizu Gorice in že meseca oktobra!

Iz Dunaja. (Prošnja „slovenskega podpornega društva“ do koroških rodoljubov.) Trdo se godi dandanes slovenskim kmetom na Koroškem, primerno jako malo jih zamore poslati svoje sinove v latinske šole, a še manj po dovršenih dolgih osmih letih v gimnaziji na visoke šole na Dunaj ali pa v Gradec. Seštel bi te lahko na prstih ene roke, kajti vsega skupaj so zdaj samo trije slovenski Korošci na visokih šolah, dva na Dunaju: gg. Trap, pravnik iz Skočidola, in medicinec Pečnik iz Št. Jakoba v Rožu, a v Gradcu: g. medicinec Treiber iz Podturja. Ako se primerijo številke 130.000 : 3, razvidi se takoj, da razmere slabše in žalostnejše ne morejo biti, kakor so dandanes. Premalo se poceni dandanes na Koroškem pomen posvetne inteligence za javno življenje, premalo se spominjajo rodoljubi slovenskih visokošolcev. Življenje v velikih mestih, kakor so Dunaj in Gradec, postaja vedno dražje in rayno tako tudi učenje na visokih šolah. Skoro vsi slovenski visokošolci so sinovi ubožnih kmečkih starišev, od doma je malo pomoči, hudo se vsem godi. Tu si je postavilo „slovensko podporno društvo“ plemenito nalogo, pomagati slovenske visokošolske mladini v največjih potrebah. Da prispejo vsi do zaželenega cilja in se nobeden ne poizgubi v valovih velikomestnega življenja, je izdatne podpore treba, a žali-bog blagih podpornikov je le malo. Gre tedaj prošnja do slovenskih rodoljubov: Spominjajte se visokošolske mladine, Vaše bodoče slovenske posvetne inteligence! Blagovoljne podpore naj se blagovolijo poslati blagajniku društvenemu drd. prava Jakabu Pukel-u, c. kr. sodnijskemu tolmaču na Dunaju.

Kaj dela politika.

Državni zbor je sklican na dan 4. decembra. — V Kranjskem deželnem zboru je poslanec Svetec utemeljil svoj predlog, naj se vlada naprosi, da bo v Ljubljani naredila višjo sodnijo za slovenske dežele, in pa visoko pravniško šolo, kjer bi se izšolali pravniki, to je sodniki, politični uradniki, notarji in pravdarski doktorji. Zdaj imamo Slovenci višje sodnije v Gradcu in Trstu, kjer je mnogo uradnikov, ki ne znajo našega jezika, zato zavirajo naše pravice. Bolje bi res bilo, da dobimo Slovenci svojo posebno višjo sodnijo, kjer se bo potem lahko uradovalo večinoma v slovenskem jeziku. Pod to sodnijo bi spadale dežele: južna Koroška, južna Štajerska, Kranjska in Primorje. Ako se to uresniči, dobili bi mi v Celovcu slovensko okrožno sodnijo, kar bi bilo jako pripravno, ker bi se pri tej nastavili slovenski sodniki, s kte-

rimi bi se naš kmet lahko pogovoril. Više šole za pravniške uradnike imamo zdaj v Gradcu in na Dunaju, kjer je življenje za naše revne sinove predrago, zato imamo premalo slovenskih študentov v viših šolah in vsled tega tudi premalo slovenskih uradnikov. Ko bi se taka šola naredila v Ljubljani, študiralo bi lahko več slovenskih sinov, tam bi se izurili v slovenščini in bi potem radi uradovali v našem jeziku. Upamo, da bodo tudi državni poslanci slovenski te predloge krepko podprli, in tako se bo morda vendar kaj doseglo. — V predarelskem zboru so se, kakor v tirolskem, izrekli poslanci za versko šolo. Čuje se, da se vlada dogovarja s tirolskimi poslanci in da bo vsaj na Tirolskem katoliški cerkvi nekaj pravic do šole nazaj dala. — V štajerskem zboru so liberalci Slovence čisto prezrli pri volitvi deželnih odbor-nikov. Noben Slovenec ni bil voljen. Slovenski poslanci so bili zavolj tega močno razdraženi, in malo je manjkalo, da niso izstopili iz zbora, kar se bo morda drugo leto zgodilo. V Gradcu ni pravice za Slovence, tako malo kakor v Celovcu. — Nekteri se jezijo na lovske karte, ki so upeljane na Koroškem in Štajerskem. S tem so hoteli revne ljudi odvrčati od lova, ker pa gospodje nič streljati ne znajo, nekterim se celo primeri, da lovskega psa za zajca pogleda in vstrelji, je zmirom več zverine, ki dela kmetom veliko škodo. Če se stvar prav premisli, so lovske karte na škodo tudi občinam. Te namreč oddajajo svoj lov v zakup, in ker tisti, ki lov prevzame, uračuni med stroške tudi lovske karte, dobijo občine toliko menj najemščine za lov. — Moravski deželni zbor je dovolil 100.000 gld. v podporo poplavljenecem t. j. tistim, ki jim je povodenj škodo naredila. Za isti namen so svitli cesar ukazali izplačati 200.000 gld. iz državne blagajnice. — Na Dunaju je bilo zdaj zbranih več avstrijskih škofov, ki so se posvetovali menda o tem, kako bi dosegli versko šolo. Bog blagoslovi njih trud in dobro voljo! — Koroške občine so se nekatere branile, sprejemati hrvaške dopise iz Dalmacije, zdaj so pa dobile povelje, da morajo to storiti in se nič braniti. Dotični ukaz bomo ponatisnili prihodnjič.

Sveti Oče papež bodo sklicali veliko posvetovanje kardinalov in škofov, ki bodo premišljevali, kako bi se dalo poravnati socijalno vprašanje, to je prepir med bogatimi in reveži, med gospodarji in delavci. Preverjeni so namreč, da se ta reč ne dá drugače pravično in modro urediti, kakor v duhu kerščanske pravičnosti in ljubezni. K temu posvetovanju bo povabljenih 7 laških škofov, 5 francoskih, 5 nemških, 4 avstrijski, 4 španjski, 2 angleška, 1 belgijski, 1 švicarski, 1 portugalski. Predsedoval bode kardinal Mermillod (Mermiló) iz Ženeve v Švici. — Med raznimi državami je zdaj velika tihota, vendar se na skrivnem pripravljajo veliki dogodki in tudi velike premembe. Tripel-alijanca, t. j. zveza med Nemčijo, Avstrijo in Italijo, se bo najbrž razdrla. Lahko zmirom glasneje kličejo, naj Italija to zvezo zapusti, ki jej naklada prehuje bremena. Pa tudi o Avstriji ni gotovo, da bi ostala v zvezi z Nemčijo in jo branila pred Francozi. Naj se Prusi sami branijo, saj jim Avstrija ni nobene hvale dolžna, ali mar za leto 1866? Nektera znamenja kažejo na preobrat zunanje politike na Dunaju: ruski carevič

(prestolonaslednik) je bil tam z veliko častjo in prijaznostjo sprejet. Ob enem pa se je opazilo, da je naš minister Kalnoky kmalu potem odpotoval v Pariz. Mi res želimo, naj se naredi zveza med Avstrijo, Rusijo in Francijo; ta zveza bi bila toliko močna, da bi se nam ne bilo ničesa bati, stroški za vojaščino bi se lahko znižali in s tem tudi davki. Pri resni volji bi se lahko doseglo sporazumljenje med Avstrijo in Rusijo zaradi balkanskih dežel. — Novi grški ministerski predsednik Delianis, pravijo, da je Slovanom prijazen. Grki so spoznali, da jih Angleži le za nos vodijo, ker jim zmirom branijo, udariti na Turka, češ, saj se bo vse z lepa dobilo. "Angleži se bojijo za Turka in Grke na ta način odvrtaajo. Dolgo časa se jim je to posrečilo, tudi prejšnja Trikupisova vlada je zastopala to politiko. Národu se je pa peska v oči nametanega že preveč zdelo, in vrgel je Trikupisa. Nova vlada je Slovanom prijazna in Turkom sovražna. Angleži so zgubili vso veljavo na Grškem. — V Kongi (Afrika) so se zamorci spuntali in ubili pet Evropejcev. — Punt je buknil tudi v državi Honduras v Ameriki. Predsednika so pregnali.

Gospodarske stvari.

Shramba in pošiljatev cepičev po zimi.

Cepiče, ktere rabimo za zimsko cepljenje, narezati je precej jeseni, kedar listje odpade in predno slana pritisne. Te cepiče položimo v senčen kraj ter jih nekoliko zasujemo z zemljo. Kakor hitro se prične hud ponočni mraz, moramo jih pobrati iz zemlje, zvezati jih po vrstah skupaj ter zaviti v močen papir, ki je s kakim cenim oljem napojen. Potem zavijemo cepiče v mah ter jih zakopljemo v drevesnici ali na vrtu na kak kraj, ki je varen miši. Na ta način ohranimo cepiče skozi celo zimo zdrave in sveže. Nobeden se ne pokvari, bodi še tako hud mraz. Olje vsled svoje narave zabrani, da se cepiči ne izsušé, in ne pusti mokrote do njih. Tako zavite cepiče je mogoče pošiljati tudi v najhujši zimi kolikor le daleč hočemo. Poslani cepiči pridejo gotovo zdravi v namenjeni kraj, da le niso med tem časom prišli v kak zakurjen prostor.

„Vrt.“

Za pouk in kratek čas.

Sv. Peter Klaver.

(Dalje.)

Po štiri mesece dolgi in težavni vožnji zagledal je Peter Klaver slednjič tisto obrežje srednje Amerike, kjer je bil izstopil tudi Kristof Kolumb. Ta pobožni iznajditelj, ki bo o svojem času svetnikom prištet, ni imel drugega namena, kakor razširiti kraljestvo Kristusovo; pa žal! razširil je le obzor za lakomnost in krvoločnost človeško. Vendar se je tudi tukaj pokazalo Božje usmiljenje; vneti možje kakor Las Casas, Sandoval, Francišek Solan, Peter Klaver so tukaj oznanjevali sv. vero z veliko močjo in nebeškimi znamenji, kakor nekdaj aposteljani.

Ko je Peter Klaver postavil svojo nogo na prst Nove Grenade, vrgel se je na kolena, poljubil zemljo in jo močil s svojimi solzami. Tako je vzel

v posest zemljišče, kamor je bil poslan. Kartagena je bilo že tedaj imenitno mesto v tej deželi. Njena luka, širna in varna, bila je središče velike kupčije. Tukaj je bilo veliko trgovišče za črne sužnje. Tiste so namreč v Afriki lovili, kakor zverino, ter jih siloma prepeljavali v Ameriko, da so morali delati kakor živina na posestvih Špancev, Portugalcev, Angležev in drugih Evropejcev, ki so se naselili v Ameriki.

V Kartageni je bilo Klaverju odkazano duhovniško mesto, in tukaj je izvrševal svoja dela usmiljenja. Pa vedno skromen in nezaupljiv proti samemu sebi iskal je vodnika, in Bog mu je tacega priskrbel v osebi očeta Sandovala.

Pater Sandoval — to ime je še zdaj v blaženem spominu v tej deželi — deloval je že več let v vinogradu Gospodovem med zamorci, in to z velikim uspehom, kajti krstil jih je nad trideset tisoč. Peter Klaver je prosil, naj bi bil pridružen očetu Sandovalu v duhovni službi med zamorci, in kmalu je Sandoval, ko je videl vnemo svojega mladega tovariša, Boga hvalil spoznavši, da zamore zdaj mirno v Gospodu zaspati, kajti njegovo delo je prešlo v dobre roke, ko je bilo izročeno Klaverju. Nemogoče je, popisati grozne prizore, ki so se videli na ladjah s črnimi sužnji. Ti siromaki so bili stlačeni v spodnji del barke, okoli vrata in nog na železne verige priklenjeni. Včasih so tisti, ki so bili prvi vjeti, po šest do sedem mesecev čakali, dokler ni bila ladja napolnjena s sužnji. Ko so se slednjič jadra razpela, začelo se je novo terpljenje v viharjih in nevarnih voznjah. Ker sužnji niso imeli zdrave hrane, ne svežega zraka, prikazale so se med njimi pogosto bolezni; dostikrat so kužne bolezni pomorile vse zamorce na barki.

Tisti, ki so po tolikih težavah in nevarnostih še živi ostali, došli so v Ameriko bolj mrličem ko živim podobni. Čmerni, molčeči in obupani niso pričakovali drugega ko smrt.

Ravno je došla velika ladja s sužnji, in Peter Klaver se podá na njo ter stopi v zaduhli, temni prostor, kjer so zdihovala te uboge žrtve človeške lakomnosti. Vsi so se tresli, zagledavši bel obraz, kajti njih mučilec se jim niso prikazali z drugim namenom, kakor da so jih trpinčili. Toda Peter jim dá z znamenji in tolmači zastopiti, da se nemajo njega nič bati. Potem stopi med nje in jim deli kruha, sadja, tobaka in žganja. Iz začetka si niso upali nič pokusiti, tako da je moral svetnik sam prvi ugrizniti, potem so še le jedli. Potem jim je vzel njih raztrgane cape in jim dal čedno obleko. Za bolnike je imel veliko skrb. Umiraajoče je brž nekoliko poučil v veri, potem pa jih krstil in obhajal. Tolika ljubezen je kmalu omečila tudi najtrja srca. Vsi veseli so stopili črneči okoli Petra in ga vprašali: „O ljubljeni oče, ali nas tedaj niso zato sem pripeljali, da bi nas umorili?“ „Ne, ne, ljubi otroci“, reče svetnik, „velika je sicer vaša nesreča, vendar vam Bog pošlje še večjo odškodnino, ker vam dá spoznati svojo vero, v kateri se morete večno zveličati.“ (Dalje sledi.)

Smešničar.

Nekdo je hotel mesarja dražiti in ga je vprašal: „Če tele s tremi tedni 90 funtov tehta, koliko

tehta potem star bik? Mesar mu odgovori: „stopite na tehtnico, pa vam bom to natančno povedal.“

Učitelj: „Zakaj pa bos hodiš v tem mrazu, Jakec? Ali ti oče niso kupili čevljev, kakor sem jih prosil?“

Jakec: „Kupili so jih, pa jih ne pustijo obuti. Pravijo, da jih je škoda, ker so še čisto novi.“

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. Posojilnica v Tinjah se je 16. t. m. odprla. Pristopilo je 28 posestnikov, ki so vplačali za 239 gld. deležev. Dober začetek za prvi dan! — V Maloščah so otroci na pašniku zakurili, sedemletna deklica je prišla preblizo, začela goreti in se do smrti opekla. — V spodnjih Rutah pri Bekštanju je zgorel Šavnikov kozolec. — Za železnico skozi Ljubelj je dosti upanja, ker se je v sovetu državnih železnic izreklo, da pride črta Divača-Loka prva na vrsto; tista pa dobi še le pravo veljavo, kedar se podaljša do Celovca. — Cerkveni tatovi so zdaj v cvetu. Ulomili so že v tri cerkve: v Pustriči, v Volčnici (Wölfnitz) in v Ettendorfu, ter odnesli dragoceno cerkveno posodo. Da bi te lumpe le v pest dobili! — V Št. Mohorju je šestleten deček ustrelil triletno deklico. To je vendar strašna nemarnost, da ljudje še nabasanih pušk nočejo pred otroci zapirati! — Splašili so se konji spediterja Spanca v Celovcu ter dirjali s polnim vozom, da so mize in stoli kar vprek doli padali. V Velikovškem predmestju so jih ustavili, ko se je voz prebrnil.

Na Kranjskem. Orožniki so vjeli konjskega tatu Odlazka, ki je bil všel iz Ljubljanskega grada (ječe). Ko ga je orožnik lovil, strelil je lump štirikrat proti njemu, pa ga ni zadel; potem je zbežal in se skrival v mrvo, kjer so ga dobili. — Uršulinska cerkev v Ljubljani dobi nove orgle. — V Žužemberku je umrl rodoljub Pehani. — V Želimljah je žganjar Koščak pijan padel raz lestvo in se ubil. — Utonil je posestnik Šlibar v Kamnigoric. — Zmrznila je 63letna Neža Železnik v Kamniškem okraju. — V Šiški je umrl narodni učitelj Govekar. Bil je povsod priljubljen. — Kočevarji dobijo svoj lastni list „Blätter aus Gottschee“. Zakaj bi ne, saj ima šulferajn dosti denarja! — Sv. Misijon so imeli v Moravčah. — Na Primorskem je pogorel Potočnik; v Refolčah pa Martinček; tudi na Gradšču pri Šmartnem sta dva posestnika pogorela. — V Dupljah sta se dva otroka v dimu zadušila. — Treščilo je pri Pletu v Dvoru in ubilo Jakoba Kožuha. — V Domžalah je ena hiša zgorela. — Jelena so ustrelili pri Bledu. Ker tam jelenov že davno ni več, mislijo, da se je iz Koroškega tje priklatil. V labudski dolini jih namreč še varuje grof Henkel. — Sv. misijon so imeli v Škofji Loki. — Delavec Košir je utonil v Sori pri Loki. — V Hrušici so dobili nov križev pot. — V Bitnju pri Kranju je bil fant Hafner pri tepežu ubit. — V Begunjah pri Cirknici je utonil štirileten otrok.

Na Štajerskem. Pri Beli cerkvi so našli 76letnega Pavliča mrtvega v snegu. — V Ptujskem okraju so prijeli nekega Simoniča, ker je denar ponarejal. — V Kukčevi pivovarni v Laškem trgu

so sodi stlačili delavca Valenčaka. — V Stari vasi pri Brežicah je neki hlapec zaklal svojega tovarša.

Na Primorskem. Na kolodvorskem trgu v Trstu je počila spet petarda, pa zločinca še ne poznajo. — Tat je bil v cerkvi v Ajdovšni in vzel že tri goldinarje, pa so ga še o pravem času spoznali in prijeli.

Po drugih deželah. Na Dunajskem dvoru so v velikem strahu zaradi nadvojvode Janeza, ki se vozi z barko po morju, pa že dva meseca ni sledu za njim, tako se bojijo, da se je ladja potopila. — V Rimu je bil nek duhovnik iz Belgije umorjen in oropan. — Na Kitajskem so imeli grozno povodenj, ki je seboj vzela mnogo pobištev; pravijo, da je štiri milijone ljudij brez strehe! Vendar pa je to morda le Božja kazen, ker so Kitajci ravno v zadnjem času začeli kristjane kruto preganjati in so jih mnogo pomorili. — Potopilo se je pet kitajskih bark. — Na Ruskem je neki puškar iznašel puško, ki strelja eno uro daleč. — V Pragi se je podrla nova hiša; več ljudij je mrtvih, mnogo ranjenih. — Pri Tauntonu na Angleškem sta dva vlaka vkup trčila; 10 ljudij je mrtvih ostalo. — V Berlinu je zdravnik dr. Koch izumil zdravilo zoper jetiko. Ko bi le res bilo, po velikih mestih bodo tega veselili, ker v teh vsak drugi človek za jetiko umrje. — V Madridu je pogorela tobačna tovarna.

Izjava.

Zdolaj podpisana: Gregor Einspieler, župnik Podkloštrom, in Filip Haderlap, urednik v Celovcu, popraviva v štev. 15. perijodičnega časopisa „Mir“ na strani 140. pod napisom „na Koroškem“ objavljeno notico v tem smislu, da učitelj Janez Mak v Glinjah naših plakatov ni od stene trgal in z nogami teptal in da ravno tako ni po hišah tekal in za nemško-liberalno stranko volilcev lovil. Obžalujemo, da smo temu poročilu, ki se je pri poznejših poizvedbah izkazalo kot izvirajoče iz neresničnih informacij, v našem listu prostor dali in tako pripomogli, da se je napačno mislilo, kakor bi se bil gospod Janez Mak protivil odredbam naučnega ministerstva.

Preključujemo nadalje članek, ki se nahaja v isti številki „Mira“ pod naslovom „Resnica o dogodkih Podkloštrom dné 24. julija 1890“, v kolikor zadeva gospoda Henrika Mayra Podkloštrom in preključujemo posebno trditev, da bi bil gospod Henrik Mayr Jakobu Perhiniku kak zaslužek kedaj dolžen ostal in da bi mu bil Jakob Perhinik to kedaj očital. Tudi v tem slučaju obžalujemo, da smo bili slabo poučeni in da smo žalili čast gospoda Henrika Mayra. Mi so podpisani Jakob Perhinik, Janez Wucherer, Matija Wutti in Gašper Trupe se popolnoma pridružimo tej izjavi.

Slednjič izjavljam tudi jaz Gregor Einspieler, da sem iz lastne inicijative in brez sodelovanja gospodov J. Rainerja in A. Gruma ali drugih oseb umaknil svoj predlog na kazensko zasledovanje gospoda Jožefa Rainerja, c. k. notarja Podkloštrom in gospoda Andreja Gruma, župana Podkloštrom.

Podkloštrom, dné 14. novembra 1890.

Greg. Einspieler l. r. Fil. Haderlap l. r.

Matija Wutti l. r. Gašper Trupe l. r.

Jan. Wucherer l. r. Jak. Perhinik l. r.

Posojilnica v Tinjah

bo uradovala vsako nedeljo od 10. ure dopoldne do 2. ure popoldne. Za uloge se daje 4%, od posojil se jemlje 5%. Pisarna je v prostiji.

Odbor.

Vabilo.

K osnovalnemu zboru posojilnice za Velikovec in okolico, ki se bo vršil v ponedeljek 1. decembra ob treh popoldne v hiši št. 44 poleg cerkve, so povabljeni vsi posestniki iz mesta in okolice, ki želijo pristopiti ali se vsaj udeležiti tega imenitnega zborovanja.

Osnovni odbor.

Loterijske srečke od 15. novembra.

Linc	31	44	4	86	30
Trst	3	39	50	78	48

Tržno poročilo.

V Celovcu je biren:

pšenica po . . .	5 gld.	20 kr.
rž	4 " "	60 "
ječmen	3 " "	80 "
oves	2 " "	50 "
hejda	4 " "	20 "
turšica	3 " "	60 "
pšeno	6 " "	— "
proso	— " "	— "
grah	— " "	— "
repica	1 " "	10 "
fižol, rudeči . .	— " "	— "
Deteljno seme — do — gld.	— " "	— "
100 kil.		

Sladko seno . .	1 gld.	90 kr
kislo	1 " "	60 "
slama	1 " "	40 "
meterski cent (100 kil).		

Frišen špeh kl. —	gld.	62 kr.
maslo	1 " "	— "
mast	— " "	75 "

Navadni voli	100—120	gld.
pitani voli . .	120—190	"
junci	60—90	"
krave	60—120	"
junice	50—80	"
prešički	5—15	"

Oglasila.

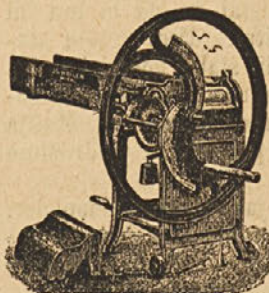
Lepo posestvo

blizu velike ceste, mlin na tri pare kamnov pri stanovitni vodi, pašnik, gozd, njiv za 24 birnov posetve, je na prodaj. Več pove posestnik Jože Blatnik v Št. Petru pri Velikovec (p. Ruden).

Vsi stroji za kmetijstvo in vinorejo!

Stiskalnice in mlini za olive, vinske in sadne stiskalnice, naprave proti strupeni rosi, mlini za grozdje in sadje,

najnovejša sestava
v raznih velikostih.

Mlatilnice, čistilnice in vitala, stroji za ropkanje turšice, sejalniki, orala itd. itd.

Sušilne priprave za sadje in sočivje, avtomatično zeleno krmo,

stiskalnice za kope, Škoporeznice v največji izbiri prodaja izvrstno izgotovljene in po tovarniških cenah

Ign. Heller,

Dunaj, Praterstrasse 78.

Katalogi in vsako pojasnilo na zahtevanje gratis in franko.

Razprodajalcem najugodnejši pogoji.

Sposobni zastopniki se iščejo ter dobro plačajo.

Trgovsk učenc, ki je ljudsko šolo z vršil ter je slovenskega in nemškega jezika popolnoma zmožen, sprejme se takoj pri Francu Vidicu, trgovcu v Železni Kapli.

pripravljena od lekarja PICCOLI-ja v Ljubljani, je uplivno zdravilo, ki krepi želodec, mehča, čisti, odpravlja zlato žilo in odganja gliste.

Sestavljena je iz zdravilnih, v rastlinstvo spadajočih snovij ter ni nikako drastično učinkujoče, marveč lahko, delovanje organov ureja, zdravi, katero organizmu kar nič ne škoduje, če se prav delj časa rabi.

Esenco za želodec pošilja izdelovatelj proti poštnemu povzetju v skatljah po 12 steklenic za gld. 1.36; po 24 za gld. 2.60; po 36 za gld. 3.84; po 44 za gld. 4.26; po 55 za gld. 5.62; po 110 za gld. 10.30; po 550 za 50 gld.

V steklenicah po 15 kr. prodaja se skoro v vseh tu- in inozemskih lekarnah. — V Celovcu prodaja jih lekar Thurnwald in Egger, v Beljaku dr. Kumpf in Scholz, v Trbižu Siegel.

Vino!

Ker sem nakupil mnogo vina naravnost pri vinogradnikih, zamorem dajati **natorna, črna in bela vina** po zelo nizkih cenah. S spoštovanjem

Edvard pl. Moser

v Celovcu, stari trg šte. 23.

Kupčijsko naznanilo.

Udano podpisani uljudno priporočam slavnemu p. n. občinstvu svojo

bogato zalogo

suknenega, modnega in vsakdanjega družega oblačilnega blaga, vsakovrstne drobnine in priprave za krojače, veliko zalogo flanelastih, posteljnih in prešivnih (šepanij) odev, koev za konje itd. vse po najnižjih cenah. — Visokočastito **duhovščino** opozorujem na svojo bogato zalogo črnega toskina, peruina in blaga za talarje. Postrežem pošteno in po ceni. — Z dežele naročeno blago se brž po pošti odpošlje. Izgledki (muštri) se pošiljajo zastonj in franko. Z odličnim spoštovanjem

J. Tschernitz

v Dunajskih ulicah v Celovcu.

Kovačnica v prijaznem kraju se dá precej in po ceni v najem. Meh, kladvo in brus goni voda. Več pove Voltež Fale ml. v Srejah pod Strmcem, pošta Vrba (Velden) na Koroškem.